

EXPUNERE DE MOTIVE

În perioada 6 martie 1945 – 22 decembrie 1989, regimul comunist din România a adoptat măsuri represive împotriva cultelor religioase, dispunând preluarea abuzivă a unor bunuri imobile aflate în proprietatea acestora. Aceste confiscări s-au realizat fie fără titlu, fie în baza unor acte normative adoptate în contradicție cu principiile statului de drept și ale respectării dreptului de proprietate. În prezent, procesul de restituire a acestor imobile se confruntă cu interpretări divergente ale termenului „fost proprietar”, ceea ce generează blocaje administrative și tergiversări în soluționarea cererilor de retrocedare.

România democratică și-a asumat răspunderea de a corecta nedreptățile regimului comunist, inclusiv prin restituirea imobilelor confiscate de la diverse categorii de proprietari sau, dacă acest lucru nu mai este posibil, prin acordarea unor despăgubiri juste.

Desigur proprietățile trebuie restituite foștilor proprietari, inclusiv cultelor religioase. În lipsa unor precizări clare privind interpretarea termenului de **“fost proprietar”**, atât în practica Comisiei Speciale de Restituire, cât și în practica judiciară, au apărut diverse interpretări. Însă atât intenția legiuitorului, cât și logica firească a procesului măsurilor reparatorii au fost și au rămas și azi că fostul proprietar este **persoana față de care a fost dispusă măsura preluării abuzive** în perioada de referință a legilor reparatorii. În acest sens, este limpede că, în aplicarea măsurilor reparatorii, nu au deloc relevanță nici istoricul dreptului de proprietate, nici evidențele imobiliare, atât de diferite pe teritoriul României de-a lungul istoriei.

Singurul aspect relevant este **situația juridică de la momentul preluării abuzive**, mai precis persoana menționată în actele normative, în actele administrative sau în alte acte de autoritate prin care s-a dispus, în concret, măsura preluării abuzive.

Prezenta inițiativă legislativă are ca scop clarificarea acestui aspect, și anume definirea exactă a termenului de **“fost proprietar”**, în sensul intenției reale a legiuitorului, respectiv, precizarea că prin **“fost proprietar”** se înțelege persoana menționată concret în actele de preluare abuzivă și față de care urmează să fie aplicată măsura reparatorie.

În același timp, prezenta inițiativă legislativă stabilește în mod clar că actele de preluare abuzivă **constituie probe directe și cu deplină putere doveditoare** ale dreptului de proprietate, subliniind astfel relevanța momentului confiscării.

Totodată, se impune ca pentru stabilirea întinderii dreptului de proprietate să fie instituită o prezumție legală, prin raportare la recunoașterea întinderii dreptului în actul normativ, actul de autoritate sau orice alte înscrisuri ale autorităților publice prin care a fost prevăzută, dispusă ori după caz pusă în aplicare, chiar și în parte măsura preluării abuzive. În ipoteza în care au fost emise mai multe acte sau înscrisuri, se va lua în considerare cea mai mare întindere a dreptului de proprietate, iar pentru dovedirea întinderii dreptului de proprietate este admisibilă orice mijloc de probă.

În vederea aplicării noilor prevederi, se impune stabilirea unui termen scurt, dar rezonabil, pentru a se putea depune cereri de restituire sau, după caz, pentru redepunerea cererilor respinse datorită interpretărilor anterioare prezentei legi. Neaplicarea definițiilor și clarificărilor introduse prin această lege față de aceste situații ar reprezenta o formă de discriminare, evidențiată și de jurisprudența CEDO în materie.

În sensul celor prezentate mai sus am elaborat prezenta propunere legislativă, pe care o supunem spre adoptare Parlamentului.

Inițiator,

Markó Attila deputat UDMR

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Inițiatori,

Nr. crt.	Deputați/Senatori	Grupul parlamentar	Semnătură
1.	Markó Attila	UDMR	
2.	MOLNAR ANDREI	UDMR	
3.	GHE KAROLY	UDMR	
4.	HABU GABOR	UDMR	
5.	SAHODANSTKI BRIGITA	UDMR	
6.	SZABÓ ÖDÖN	UDMR	
7.	MAGYAR LORAND-ANDRÁS	UDMR	
8.	Gheorghe Bogdan	UDMR	
9.	CSEH EVA ANDREA	UDMR	
10.	MAGY SZABOLCS	UDMR	
11.	Miklós Zoltán	UDMR	
12.	KOLCSÁR KÁROLY	UDMR	
13.	LADANYI SZABÓ-ZOLTÁN	UDMR	
14.	Bencze Sándor	UDMR	
15.	Kántor Boglárka	UDMR	
16.	Kövecsei Bálint	UDMR	
17.	Biró Rozália-Nobilya	UDMR	
18.	VASS LEVENTE	UDMR	
19.	SERES DEZSŐ	UDMR	
20.	GANTI, OVIDIU VICTOR	Minorități	
21.	GHERA GIURECI-SORAN	Minorități	

Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 94/2000 privind retrocedarea unor bunuri imobile care au aparținut cultelor religioase din România, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

22.	STANCU IONEL	MINORITĂȚI	
23.	CRISTICI OȘTEAȘ	MILLO	
24.	ZISOPOL DRAGOS	MINORITĂȚI	
25.	BOUDA STEFAN	MINORITĂȚI	
26.	Merke Adrian	Min	
27.	KONDOP AGOTA	UDMR	
28.	KOVACS MATE	UDMR	
29.	TASNAȘ ISTVÁN SZABÓ	UDMR	
30.	TUDOS LUDANID	UDMR	
31.	ANTAL LÓDÁNT	UDMR / RMDSZ	
32.	KELEMEN HUNOR	UDMR	
33.	SILVIU VEXLER	MIN.	
34.	TEODOR SILVIA	MINORITĂȚI	
35.	PETRETCHE MIROSLAV	MIN	
36.	FIRCZAK Julius Thodor	MINO	
37.	STOICA BOGDAN ALIN	MINO	
38.			100
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			